

SXEDIO.H8

14.12.1959: ΤΟ ΑΚΕΛ ΣΥΓΧΑΙΡΕΙ ΤΟ ΜΑΚΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ. Η ΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΧΗΣ ΗΤΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ ΚΛΗΡΙΔΗ. Ο ΚΛΗΡΙΔΗΣ ΑΠΟΣΥΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΦΑΝΕΙΑ ΕΝΩ Ο ΔΕΡΒΗΣ ΤΙΘΕΤΑΙ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΕΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΥ ΣΚΛΗΡΑ

Το αποτέλεσμα των εκλογών το δέχθηκαν ιπποτικά τόσο ο Ιωάννης Κληρίδης όσο και το ΑΚΕΛ ενώ ο Μητροπολίτης Κυρηνείας Κυπριανός, υποστηρικτής της Δημοκρατικής Ένωσης ή Παράταξης επανέλαβε την επιμονή του για την Ένωση.

Σε ανακοινώσεις ή δηλώσεις τους το ΑΚΕΛ, η Δημοκρατική Παράταξη και ο Ιωάννης Κληρίδης δέχθηκαν την ήττα τους στις προεδρικές εκλογές της 13ης Δεκεμβρίου αλλά στην απέδωσαν σε διάφορους λόγους.

Ένα από τα επιχειρήματά τους ήταν ότι ο Μακάριος πήρε πολλές ψήφους ως Αρχιεπίσκοπος παρά ως Πρόεδρος από τον απλό λαό που δεν ξεχώριζε ότι ψήφιζε κοσμικό άρχοντα, αλλά Αρχιεπίσκοπο.

Πολλοί μάλιστα γέροντες και ιδιαίτερα γερόντισσες έκαναν τον σταυρό τους πριν ψηφίσουν τον Μακάριο.

Άλλες πάλι ψήφιζαν Μακάριο γιατί νόμιζαν ότι θα έδιωχναν τον Αρχιεπίσκοπο από τη θέση του.

Η εφημερίδα του ΑΚΕΛ στις 16 Δεκεμβρίου, τρεις μέρες μετά τις εκλογές έγραψε αναφερόμενη στις διάφορες αιτίες που είχαν οδηγήσει στη νίκη του Μακαρίου:

" Κοντά σ' αυτά πρέπει να προστεθούν και οι προλήψεις και αδυναμίες πολλών εκλογέων γυναικών που ακόμα δεν μπόρεσαν να ξεχωρίσουν τον πολιτικό ηγέτη από το Αρχιεπισκοπικό σχήμα. Είναι αλήθεια ότι ο Μακάριος πήρε πολλές ψήφους σαν Αρχιεπίσκοπος παρά σαν πολιτικός με τα έργα."

Άλλοι πάλι κατάγγελλαν αφόρητες πιέσεις προς τους ψηφοφόρους και επικαλούνταν την περίπτωση

ενός αριστερού ψηφοφόρου στο χωριό Τρούλλοι που εκβιάστηκε να εγκαταλείψει το χωριό γιατί αρνείτο να ψηφίσει υπέρ του Μακαρίου.

Στο χωριό αυτό όλοι οι κάτοικοι είχαν δηλώσει ότι θα ψήφιζαν υπέρ του Μακαρίου εκτός από ένα αριστερό ψηφοφόρο. Το τι ακολούθησε ήταν πραγματικά πρωτοφανές.

Ο ψηφοφόρος αυτός κλήθηκε να εγκαταλείψει το χωριό και όταν αρνήθηκε κάποιοι έφεραν ένα φορτηγό, του φόρτωσαν την οικοσκευή σ' αυτό και τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει το χωριό. Σαν αναχώρησε το φορτηγό μια έκρηξη βόμβας στο σπίτι του τον ανάγκασε να μη να επιστρέφει ξανά στο χωριό.

Οι κάτοικοι των Τρούλλων ήθελαν όπως στις εκλογές το χωριό τους ψηφίσει εκατό τοις εκατό Μακάριο.

Ο Ιωάννης Κληρίδης κατήγειλε στη δήλωση παραδοχής ήττας τραμπουκκισμούς και άλλες ενέργειες σε βάρος του από τους υποστηρικτές του Μακαρίου.

Και ήταν αλήθεια.

Την επομένη της νίκης του Μακαρίου οπαδοί του πήγαν έξω από το σπίτι του Ιωάννη Κληρίδη και κτυπούσαν τενεκέδες και φώναζαν. Μερικοί μάλιστα τοποθέτησαν έξω από το σπίτι του ένα φέρετρο και ένα αναμμένο καντήλι δίπλα του ως ένδειξη κηδείας.

Άλλοι οπαδοί του Μακαρίου για να πανηγυρίσουν τη νίκη τους επισκέπτονταν τα σπίτια αριστερών και μελών του ΑΚΕΛ ή της Δημοκρατικής Παράταξης και τοποθετούσαν στις πόρτες τους ολόκληρους κλάδους από δένδρα Κουρτουνιάς... για να κάμουν το πικρό τσάι της παρηγοριάς.

Ανέφερε ο Ιωάννης Κληρίδης στη δήλωση του:

"Η ήττα μου εις την προεδρικήν εκλογήν δεν με στενοχωρεί. Το είχα κάμει σαφέστατον ότι διά της υποψηφιότητος μου δεν επεδίωκα αξίωμα. Και η υποβολή της υποψηφιότητος μου είχεν άλλην σημασίαν, παρά να δώσω την ευκαιρίαν εις τον ελληνικόν Κυπριακόν λαόν, να εκφράσει γνώμην επί των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου τας οποίας ο

Αρχιεπίσκοπος εδέχθη χωρίς να μας ερωτήσει ως εάν ο ίδιος ήτο ολόκληρος ο Κυπριακός λαός.

Είμαι πλήρως ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα της εκλογής για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον γιατί οι 72 περίπου χιλιάδες ψηφοφόροι, οι οποίοι με εψήφισαν απεδοκίμασαν τας συμφωνίας Ζυρίχης και Λονδίνου.

Τους ψηφοφόρους τούτους καθώς και πάντας οι οποίοι με εβοήθησαν, όσους με εβοήθησαν εις το έργον της διαφωτίσεως επί των ολεθρίων προνοιών των εν λόγω συμφωνιών εγκαρδίως ευχαριστώ.

Δεύτερον συγχαίρω τους οπαδούς της Δημοκρατικής Ενώσεως διά την άψογον στάσιν την οποίαν επέδειξαν τόσον κατά την προεκλογικήν περίοδον όσον και κατά την ημέραν της ψηφοφορίας και μετεκλογικώς παρ' όλας τας προκλήσεις τας οποίας είχον εκ μέρους της Μακαριακής παρατάξεως.

Αισθάνομαι ικανοποίησιν διότι επειθάρχησαν πλήρως τόσον εις την ιδικήν μου παραίνεσιν όσον και εις την παραίνεσιν της ηγεσίας της Δημοκρατικής Ενώσεως συντελέσαντες ούτω εις την διεξαγωγήν του προεκλογικού αγώνος εκ μέρους της Παρατάξεως μας κατά τρόπον, ο οποίος αρμόζει εις πολιτικώς ώριμον λαόν.

Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω δημοσία ότι η συμπεριφορά της Μακαριακής Παρατάξεως, τόσον κατά την προεκλογικήν περίοδον, όσον και μετεκλογικώς υπήρξε σκανδαλωδώς επιλήψιμος με υιοθέτησιν τραμπουκισμών, καννιβαλισμών, ύβρεων και απειλών και συμπεριφοράς αποδεικνυούσης έλλειψιν σεβασμού προς την ζωήν και την τιμήν και την ανησυχίαν των αντιπάλων των και την ανυπαρξίαν πολιτικής ώριμότητος.

Και της θλιβεράς αυτής καταστάσεως δεν απαλλάτονται ευθύνης ούτε ο Μακαριώτατος, ούτε οι έμμισθοι οπαδοί του που διενήργησαν τα έκτροπα, τα οποία παρουσιάσθησαν προεκλογικώς και μετεκλογικώς εις τας πόλεις μας, ούτε ο γυμνασιάρχης και μερικοί καθηγηταί του Παγκυπρίου και άλλων σχολών Μέσης Παιδείας των οποίων οι

ανήλικοι μαθηταί και μαθήτριάι αφέθησαν ελεύθεροι να ευρεθουν εις τας οδούς των πόλεων ως αλητόπαιδες υβρίζοντες και ασχημονούντες δημοσία τους αντιγνωμούντες.

Επιθυμώ να διαβεβαιώσω τον Μακαριώτατον και εκείνους εκ των οπαδών του που συμπεριφέρθησαν ως να ήσαν κοινωνικά καθάρματα τα οποία ενόμισαν ότι κάμνουν πνεύμα, όταν απειλούν ή υβρίζουν και όταν μου κάμνουν δημόσιαν κηδεΐαν, ότι τοιοῦτοι βανδαλισμοί δεν με επηρεάζουν αλλ' ότι με ενθαρρύνουν εις το να συνεχίσω τον αγώνα μου μέχρι καθάρσεως της πολιτικής μας ζωής από εκείνους οι οποίοι ατιμάζουν την ωριμότητα του Κυπριακού λαού".

(Μεταγλώττιση)

" Η ήττα μου στην προεδρική εκλογή δεν με στενοχωρεί. Το είχα κάμει σαφέστατο ότι με την υποψηφιότητα μου δεν επιδίωκα αξίωμα. Και η υποβολή της υποψηφιότητάς μου είχε άλλη σημασία, παρά να δώσω την ευκαιρία στον ελληνικό Κυπριακό λαό, να εκφράσει γνώμη για τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου τις οποίες ο Αρχιεπίσκοπος δέχθηκε χωρίς να μας ρωτήσει ως εάν ο ίδιος ήταν ολόκληρος ο Κυπριακός λαός.

Είμαι πλήρως ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα της εκλογής για δύο κυρίως λόγους: Πρώτο γιατί οι 72 περίπου χιλιάδες ψηφοφόροι, οι οποίοι με ψήφισαν αποδοκίμασαν τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου.

Τους ψηφοφόρους τούτους καθώς και όλους οι οποίοι με βοήθησαν, όσους με εβοήθησαν στο έργο της διαφώτισης στις ολέθριες πρόνοιες των εν λόγω συμφωνιών ευχαριστώ εγκάρδια.

Δεύτερο συγχαίρω τους οπαδούς της Δημοκρατικής Ένωσης για την άψογη στάση την οποία επέδειξαν τόσο κατά την προεκλογική περίοδο όσο και κατά την ημέρα της ψηφοφορίας και μετεκλογικά παρ' όλες τις προκλήσεις τις οποίες είχαν από μέρους της Μακαριακής παράταξης.

Αισθάνομαι ικανοποίηση διότι πειθάρχησαν πλήρως τόσο στη δική μου παραίτηση όσο και στην παραίτηση της ηγεσίας της Δημοκρατικής Ένωσης που συντέλεσαν στη διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα από μέρους της Παράταξης μας κατά τρόπο, ο οποίος αρμόζει σε ώριμο πολιτικά λαό.

Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω δημόσια ότι η συμπεριφορά της Μακαριακής Παράταξης, τόσο κατά την προεκλογική περίοδο, όσο και μετεκλογικά υπήρξε σκανδαλωδώς επιλήψιμη με υιοθέτηση τραμπουκισμών, καννιβαλισμών, ύβρεων και απειλών και συμπεριφοράς που αποδεικνύει έλλειψη σεβασμού προς τη ζωή και την τιμή και την ανησυχία των αντιπάλων τους και την ανυπαρξία πολιτικής ωριμότητας.

Και τη θλιβερή αυτή κατάσταση δεν απαλλάττονται ευθύνης ούτε ο Μακαριώτατος, ούτε οι έμμισθοι οπαδοί του που διενήργησαν τα έκτροπα, τα οποία παρουσιάστηκαν προεκλογικά και μετεκλογικά στις πόλεις μας, ούτε ο γυμνασιάρχης και μερικοί καθηγητές του Παγκυπρίου και άλλων σχολών Μέσης Παιδείας των οποίων οι ανήλικοι μαθητές και μαθήτριες αφέθησαν ελεύθεροι να ρεθούν στους δρόμους των πόλεων ως αλητόπαιδες βρίζοντες και ασχημονούντες δημόσια τους αντιγνωμούντες.

Επιθυμώ να διαβεβαιώσω τον Μακαριώτατο και εκείνους από τους οπαδούς του που συμπεριφέρθηκαν ως να ήταν κοινωνικά καθάρματα τα οποία νόμισαν ότι κάμνουν πνεύμα, όταν απειλούν ή υβρίζουν και όταν μου κάμνουν δημόσιαν κηδεία, ότι τέτοιοι βανδαλισμοί δεν με επηρεάζουν αλλ' ότι με ενθαρρύνουν στο να συνεχίσω τον αγώνα μου μέχρι κάθαρσης της πολιτικής μας ζωής από εκείνους οι οποίοι ατιμάζουν την ωριμότητα του Κυπριακού λαού".

Από μέρους της Ενωτικής Παράταξης όπως απεκαλείτο η παράταξη του Μητροπολίτη Κερύνειας που είχε ταχθεί από την πρώτη στιγμή εναντίον του Μακαρίου, γιατί είχε εγκαταλείψει την πορεία προς την Ένωση και αποδέχθηκε την ανεξαρτησία και η οποία αργότερα συνεργάστηκε με τη Δημοκρατική Παράταξη που αγωνίστηκε για την εκλογή του Ιωάννη

Κληρίδη μαζί με την Δημοκρατική Ένωση μίλησε ο Μητροπολίτης Κερύνειας Κυπριανός:

"Ως κληρικός κωλύομαι υπό των ιερών κανόνων να αναμιγνύομαι εις την πολιτικήν και συνεπώς ουδέν έχω να είπω επί εκλογής δι'ανάδειξιν κοσμικού άρχοντος.

Προκειμένου όμως επί θέματος ειδικού ως είναι το κύρος της Εκκλησίας και η ελευθερία παρατηρώ μετά λύπης ότι συνεπεία της μετά πλείστων και απαραδέκτων μεθόδων παραπλάνησεως της κοινής γνώμης, δεν εγένετο εισέτι πλήρως αντιληπτόν οποία και οπόσα δεινά απεργάζονται αι συμφωνίαι Ζυρίχης και Λονδίνου, κατά του ελληνισμού της μαρτυρικής Κύπρου, της οποίας ο λαός τότε μόνον θα εορτάση και πανηγυρίση ειλικρινώς όταν ως ενιαίον σύνολον διά καθολικού δημοψηφίσματος ασκήση ελευθέρως τα अपαράγραπτα δικαιώματα της αυτοδιαθέσεως.

Οι Έλληνες της Κύπρου ως λαός αγωνιζόμενος διά την εθνικήν του αποκατάστασιν και ως Εκκλησία παρηήλθον νυν κατά θείαν παραχώρησιν υπό άλλην δοκιμασίαν θα αντιμετωπίσωσιν, όμως, με υπομονήν και πάλιν την δεινήν κατάστασιν πιστεύοντες ακλονήτως ότι ο κύριος θα φρουρήσει διά τον νέον χειρισμόν την Εκκλησίαν του και θα βοηθήση ώστε συντόμως να εύρωσιν την πλήρη δικαίωσιν των οι εθνικοί πόθοι και τα όνειρα της μεγαλονήσου και των πανελλήνων διά την πραγμάτωσιν των οποίων και μόνον διεξήχθη και ο τετραετής ένοπλος απελευθερωτικός αγών".

(Μεταγλώττιση)

" Ως κληρικός εμποδίζομαι από τους ιερούς κανόνες να αναμιγνύομαι στην πολιτική και συνεπώς τίποτε δεν έχω να πω για την εκλογή σε ανάδειξη κοσμικού άρχοντα.

Προκειμένου όμως επί θέματος ειδικού ως είναι το κύρος της Εκκλησίας και η ελευθερία παρατηρώ με λύπη ότι λόγω της παραπλάνησης της κοινής γνώμης με πολλές και απaráδεκτες μεθόδους παραπλάνησης της

κοινής γνώμης, δεν έγινε ακόμη πλήρως αντιληπτό ποια και πόσα δεινά απεργάζονται οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, κατά του ελληνισμού της μαρτυρικής Κύπρου, της οποίας ο λαός τότε μόνο θα γιορτάσει και πανηγυρίσει ειλικρινά όταν ως ενιαίο σύνολο με καθολικό δημοψήφισμα ασκήσει ελεύθερα τα απαράγραπτα δικαιώματα της αυτοδιάθεσης.

Οι Έλληνες της Κύπρου ως λαός αγωνιζόμενος για την εθνική του αποκατάσταση και ως Εκκλησία παρήλθαν τώρα κατά θείαν παραχώρηση υπό άλλη δοκιμασία θα αντιμετωπίσουν, όμως, με υπομονή και πάλι τη δεινή κατάσταση πιστεύοντας ακλόνητα ότι ο κύριος θα φρουρήσει με το νέο χειρισμό την Εκκλησία του και θα βοηθήσει ώστε σύντομα να εύρουν την πλήρη δικαίωση τους οι εθνικοί πόθοι και τα όνειρα της μεγαλονήσου και των πανελλήνων για την πραγμάτωση των οποίων και μόνο διεξήχθη και ο τετραετής ένοπλος απελευθερωτικός αγώνας".

Την επομένη κιόλας της εκλογής του Μακαρίου το ΑΚΕΛ και οι διάφοροι σφεργάτες του τον συγχάρηκαν για την εκλογή του:

"Επί τη ανακηρύξει σας ως Πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας εκφράζουμε τα συγχαρητήρια μας.

Το ΑΚΕΛ επαναλαμβάνει ότι θα συνεχίσει να εργάζεται με όλες τις δυνάμεις για την ενότητα και τη συμφιλίωση όλου του λαού, την οικονομική ανόρθωση του τόπου και την ολοκλήρωση της ανεξαρτησίας".

Τον Μακάριο συγχάρηκε επίσης από μέρους του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΠΕΟ και ο Ανδρέας Ζιαρτίδης:

"Εκτελεστικό Συμβούλιο της ΠΕΟ σας συγχαίρει για την εκλογή σας. Το Συντεχνιακό κίνημα της ΠΕΟ θα συνεχίσει δημιουργικώς εργαζόμενο για την ενότητα και συμφιλίωση και την ολοκλήρωση της ανεξαρτησίας, για μια Κύπρο οικονομικώς υγιή".

Η ήττα του Ιωάννη Κληρίδη σήμαινε γι' αυτόν και απομάκρυνση από την πολιτική και αυτά που υποσχέθηκε στο τελευταίο του διάγγελμα προς τους

οπαδούς του δεν κατάφερε να τα εφαρμόσει.

Η επόμενη ήταν οι βουλευτές εκλογές και σ' αυτές το ΑΚΕΛ συμβιβάστηκε με τον Μακάριο από την αρχή ενώ τόσο το ΕΔΜΑ όσο και η Δημοκρατική Ένωση διαλύθηκαν σταδιακά.

Μετά την αποτυχία της παράταξης στις εκλογές παραιτήθηκε και ο συναρχηγός του Κληρίδη στη Δημοκρατική Ένωση Θεμιστοκλής Δέρβης και ο Κυβερνήτης Φουτ διόρισε στο δημαρχείο Λευκωσίας Επιτροπή από τους Δ. Μ. Σκέττο, διοικητικό λειτουργό του υπουργείου Υγείας, Γ. Μ. Σπανό, διοικητικό λειτουργό του Αρχιταμείου και Χριστόδουλο Βενιαμίν, βοηθό Γραμματέα του υπουργείου Εσωτερικών.

Καθήκοντα προέδρου εκτελούσε ο Δ. Μ. Σκέττος.

Ο Θεμιστοκλής Δέρβης θα ηγείτο της αντιπολίτευσης του Μακαρίου και θα αρθρογραφούσε στην εφημερίδα του ΕΘΝΙΚΗ γράφοντας πολύ σκληρά άρθρα εναντίον του Μακαρίου και της νέας Κυβέρνησης.